

na který manželka a služka i při obstarávání domácích prací viděly, do zahrady, na jevo. že se nadále sám o B-ovou a její družku (vlastní dcerušku) postará, a uvázal se takto sám jediný v povinnost dohledu nad oběma dětma, dospělým členům jeho domácnosti přirozeně náležející.

Avšak právem namítá stížnost, že skutečnostmi v napadeném rozsudku zjištěnými není opodstatněna zákonná známka nedbalosti, nepečlivosti obžalovaného. Podstata přečinu Šu 335, tudíž i Šu 376 tr. zák. spočívá v tom, že smrt člověka jest výsledkem stavu věcí, k jehož vytvoření pachatel (jednáním aneb opomenutím) přispěl, ačkoliv mohl předvídati, že stav ten nastane a že může přivoditi nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí. Třebas se nevyžaduje, by pachatel mohl předvídati pozdější vývoj událostí v celém rozsahu, předpokládá se přece, že mohl předvídati, že jeho jednáním aneb opomenutím může nastati konkrétní ohrožující stav věcí, který pak vyvrcholil ve skutečnou škodu smrtí člověka. Má-li tudíž býti pachateli z důvodu nedbalosti přiřítána smrt člověka, nestačí, že mohl povšechně předvídati, že může nastati nebezpečí pro právní statky v Šu 335 tr. zák. uvedené, nýbrž jest nutno, aby byl mohl poznati, že nebezpečí to může nastati právě oním stavem věcí, který byl zdrojem skutečné škody. Proto nelze souhlasiti s názorem nalézacího soudu, že obžalovaný je za smrt B-ové zodpovědným již proto, že mohl a musel míti na vědomí, že nebezpečí jest jaksi v dětech samotných, které často i nebezpečné hry sobě vymýšlejí a i, podle rozsudku »třeba nalezeným dřívkem může jedno druhému na zdraví i životě ublížiti«. Neboť příčina úrazu B-ové nebyla náklonnost dítek ke hrám nebo nepřístojnostem onoho rázu, nýbrž byla jí okolnost, že děti odešly ze zahrady na dvorek a že tam spadla B-ová do vaničky s horkou vodou. Závěr o nedbalosti, nepečlivosti obžalovaného byl by způsobem vyhovujícím správnému výkladu zákona opodstatněn toliko zjištěním, že obžalovaný — jehož opomenutí záleží v podstatě v tom, že nezabránil dětem v odchodu ze zahrady na dvorek — předvídal aneb alespoň při náležitém uvážení všech okolností předvídati mohl skutečný zdroj nebezpečí a úrazu, že totiž jsou nebo budou na dvorku věci pro děti nebezpečné, nádoba s horkou vodou, již mohou děti přijíti k úrazu. Tohoto zjištění napadený rozsudek neobsahuje; naopak nevyslovuje vůbec, zda nalézací soud uvěřil či neuvěřil obhajobě obžalovaného, že na dvorku za normálních poměrů nic nebezpečného nebývalo a že nemohl míti vědomí o tom, že tam bude vanička s horkou vodou. Řídiv se mylným výkladem pojmu nedbalosti (nepečlivosti) spočívá rozsudek prvé stolice na nesprávném použití zákona, takže je stížen zmatkem čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř. Jelikož nelze se podle toho, co uvedeno, obejít bez nového hlavního přelíčení, bylo za podmínek § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 ihned při pořadě neveřejné uznati, jak se stalo.

Čís. 2743.

Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.).

Dospěl-li kmetský soud k přesvědčení, že jde toliko o přestupek proti bezpečnosti cti, nikoliv o přečin, jak bylo žalováno, nemůže sám

ve věci rozhodnouti, nýbrž podle § 6 (1) nař. ze dne 16. června 1924, čís. 125 sb. z. a n. odstoupiti věc příslušnému okresnímu soudu.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1927, Zm I 735/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromého obžalobce Ondřeje F-a do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Chebu ze dne 4. listopadu 1926, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn ze soukromé obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti, spáchaný tiskem podle §§ 487, 488, 491 tr. zák. (a §u 1. zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.), zrušil napadený rozsudek, pokud jím byl obžalovaný sprostěn ze soukromé obžaloby Ondřeje F-a pro přečin proti bezpečnosti cti, spáchaný tiskem podle §§ 487, 488, 491 tr. zák. a §u 1. zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., v tomto sprostňujícím výroku, jakož i ve výrocích s tím souvisejících, totiž pokud se soukromému obžalobci Ondřeji F-ovi podle §u 390 tr. ř. ukládá náhrada nákladů na trestní řízení, a pokud případná soukromá obžaloba tohoto soukromého obžalobce proti Janu H-ovi pro přestupek podle §§ 487, 488, 491 tr. zák. postupuje se okresnímu soudu ve Falknově k úřednímu jednání, jako zmatečný a věc vrátil soudu prvé stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Názoru zmateční stížnosti, že šlo o jeden a týž skutek, posuzuje-li se věc s hlediska přečinu tiskem spáchaného podle §§ 487, 488, 491 jakož i §u 493 tr. zák. a § 1. tiskové novely neb obyčejného přestupku proti bezpečnosti cti podle §§ 487, 491 tr. zák., dlužno přisvědčiti. Činnost soukromou obžalobou pozastavená spočívá v tom, že obžalovaný nástin článku urážlivého obsahu předal svědku Šimonu S-ovi; a závisí kvalifikace tohoto zažalovaného skutku jako přečinu neb přestupku proti bezpečnosti cti toliko na tom, zda se ono odevzdání článku Šimonu S-ovi stalo za tím účelem, by byl uveřejněn v novinách, či aby byl Šimonem S-em přezkoumán s hlediska jeho vhodnosti pro řeč, již zamýšlel obžalovaný podle tohoto konceptu pronésti. Byl tu tedy kmetský soud postaven před situaci, podobnou do jisté míry případům v šech 261, 262 a 267 tr. ř. naznačeným, že mu jest rozhodovati o tom, zda tvoří skutečnosti obžalobě za podklad sloužící — odevzdání článku S-ovi — ve spojení s okolnostmi, vyšlými na jevo při hlavním přelíčení — účel tohoto odevzdání — čin trestný, jmenovaný v obžalobě, totiž přečin proti bezpečnosti cti spáchaný tiskem, či jiný trestný čin, totiž pouhý přestupek proti bezpečnosti cti ve smyslu §§ 487 až 491 tr. zák. Dospívá-li kmetský soud k přesvědčení, že tu jde pouze o tento přestupek, nemůže ve věci samé rozhodovati, ježto příslušnost jeho je přesně omezena na trestné činy, uvedené v §u 1. tiskové novely a v §u 28 odst. druhý téhož zákona, a připouští se podle §u 6 prováděcího nařízení ze dne 16. června 1924, čís. 125 sb. z. a n. jediná výjimka v případech, kde obžaloba zní vedle přečinu nebo zločinu podle §u 1. tisk. novely i na přestupek za-

nedbání povinné povinné péče podle Šu 6 nov. proti témuž obžalovanému nebo jednomu z více obžalovaných. Kromě tohoto případu nesmí kmetský soud pro absolutní nepřislušnost souditi o jiném trestném činu, tedy ani o přestupku proti bezpečnosti cti ve smyslu §§ 487 a násl. tr. zák., a dochází pak v takových případech k platnosti předpisu prvního odstavce Šu 6. prováděcího nařízení, že musí kmetský soud postoupiti spisy příslušnému soudu. Š 6 nař. ovšem upravuje podle svého doslovu pouze případ souběhu jiného trestného činu s trestným činem, příkázaným senátům podle Šu 4. nařízení, avšak podle celého smyslu a účelu zákona, zúžujícího příslušnost kmetských senátů pouze na určité delikty, spáchané tiskem, nemůže býti pochybným, že opatření to platí i pro případ, když jediný trestný čin, o němž má kmetský soud rozhodovati, vůbec nenáleží do oboru jeho příslušnosti. Těmito pravidly řídil se zřejmě kmetský soud i v souzeném případě, pochybil však po stránce formální potud, pokud se neomezil na výrok, že se věc postupuje příslušnému okresnímu soudu k dalšímu jednání pro přestupek proti bezpečnosti cti, nýbrž zároveň s výrokem posléz uvedeným vynesl rozsudek sprostující ve příčině přečinu tiskem spáchaného, vždyť je s ohledem na totožnost skutku v obžalobu daného nemyslitelno, by jednak vynesl byl rozsudek sprostující, přes to však pro týž skutek pak zařízeno další řízení před příslušným jiným soudem. Neudržitelným je podle oněch zásad názor stížnosti, že kmetský soud měl rozhodnouti ve věci samé i ve příčině přestupku proti bezpečnosti cti; postup takový byl by zmatečným pro absolutní nepřislušnost kmetského soudu, a připomíná se ještě mimochodem, že tu nepřiléhá poukaz k soudům porotním, jímž přísluší rozhodovati nikoliv jen o zločinech v článku VI. uvoz. zák. k trestnímu řádu uvedených, nýbrž vůbec i o všech zločinech jiných, přečinech a přestupcích — až na některé výjimky jako na příklad právě případy kmetským soudům výlučně příkázané — jestliť takovýto postup Šem 56/2 tr. ř. netoliko dovolen, nýbrž pro případ souběhu takovýchto různých trestných činů přímo předepsán, a jestliť soud porotní takřka soudem skupiny nejvyšší, jemuž ovšem v podstatě nejtěžší delikty jsou výlučně příkázány, jehož příslušnost však v příčině deliktů nižšího řádu není omezena, kdežto pro kmetské soudy právě i po této stránce jsou stanoveny určité meze. Posléze se ještě podotýká, že se shora dolíčeného hlediska totožnosti zažalovaného skutku dlužno vycházeti též, pokud by šlo o řešení otázky, zda trestný čin obžalobou stíhaný, jsa kvalifikován jako přestupek proti bezpečnosti cti podle §§ 487 a násl. tr. zák., jest promlčen podle Šu 531, 532 tr. zák., pokud se týče, zda právo obžalobní zaniklo podle Šu 530 tr. zák.

Čís. 2744.

Předpisu § 222 tr. ř. vyhovuje jen průvodní návrh, čelící k doplnění průvodního řízení v určitém směru a označující skutečnosti a body, o nichž mají býti navržené důkazy provedeny.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Podněcování k organisování revoluce ve smyslu Leninismu (k diktatuře proletariátu) jest podněcováním ve smyslu § 15 čís. 3 zákona (k změně demokraticko-republikánské formy státu).